

der ikke er et objektivt uangribeligt Grundlag for denne Statistik?

Denne Tanke er blevet stærkt bestyrket hos mig, efter at jeg i Nationaløkonomisk Tidsskrift har læst en meget interessant Afhandling af Landsoverskatteraadets Næstformand, Hr. Im. Bang. Men inden jeg kommer ind paa det, skal jeg tillade mig at give nogle Oplysninger fra den Statistik, der foreligger, om, hvorledes det har forholdt sig i de sidste faa Aar med Gaardmandsklassens skattepligtige Indtægter. Efter den Ansættelse, der har fundet Sted i 1915, var Gennemsnitsindtægten for de danske Gaardmænd 2 600 Kr., i 1916 3 200 Kr., i 1918 4 403 Kr., i 1919 4 617 Kr., efter Hr. Im. Bangs Oplysninger i Afhandlingen i 1920 omkring ved 6 400 Kr. og i 1921 4 286 Kr.

Det er ganske forbløffende lave Tal; men man forstaa slet ikke disse Tals Betydning, hvis man ikke ser dem i Forhold til Pristallet paa ethvert givet Tidspunkt. Først ved at reducere dem til Pristallet 100 kommer man til nogenlunde at forstaa, hvilke økonomiske Værdier af skattepligtig Art det større Landbrug, Gaardmandsbruget, har været i Stand til at frembringe i de forløbne Aar. Derfor har jeg omregnet disse Indtægter med Hensyntagen til hvert Aars Pristal i Juli Maaned, og saa er jeg kommet til et i Sandhed forbausende Resultat. Gør man det, viser det sig, at paa Grundlag af Pristallet, det samme tilbageført til 100, var Indtægterne følgende: 1915 2 240, 1916 2 540, 1918 2 420, 1919 2 195, 1920 — det er Hr. Bangs Tal reduceret — 2 440 og 1921 2 765 Kr. Hvad vil det nu sige, hvis man skal kommentere det? Det vil sige, at forudsat, at Statistikken er rigtig, har det danske Gaardmandsbrug saa omtrent givet samme Indtægt i alle de heromhandlede Aar fra 1915 til 1921. Det maa dog forbavse alle Mennesker; der er ikke et Menneske i dette Land, som ikke har faaet den Forestilling, at Landbruget har haft gyldne Tider, og stigende gyldne Tider, fra 1915 og fremefter, indtil der saa efterhaanden begyndte at vise sig et Omslag. Dette Omslag er imidlertid ikke kommet paa det Tidspunkt, da man har ventet det, og da visse ærede Medlemmer i dette høje Ting har talt om det; hvornaar det har fundet Sted, ved jeg ikke, men det er interessant at se, at af disse Oplysninger, forudsat, at de er rigtige, kan man se, at hvad særlig sagkyndige Medlemmer af denne Sal har sagt, den højtærede Forsvarsminister og det ærede Medlem Hr. Pinstrup, holder slet ikke Stik.

Den højtærede Forsvarsminister udtalte den 13. Oktober 1921 angaaende Landbruget, at „Nedgangen ikke alene er begyndt, men den har i Virkeligheden allerede antaget en kriseagtig Karakter“. Det siger den højtærede Minister i 1921 om Landbruget paa det Tidspunkt og om 1920 til Trods for, at Statistikken viser, at i 1920 var Gaardmandens gennemsnitlige Indtægt højere, end den nogen Sinde har været. Altsaa kan en saa overordentlig sagkyndig Landbruger tage fuldstændig fejl. Ganske paa tilsvarende Maade er det gaaet det ærede Medlem Hr. Pinstrup, som den 17. Oktober 1921 sagde, at han kunde unde undertegnede „at sidde ude paa en Ejendom i Jyllands mere magre Egne i Sommer“ — det var i Sommeren 1921 — „og saa at skulle gøre sit Regnskab op over, hvorledes det var gaaet i det forløbne Aar“. Dermed karakteriserer det ærede Medlem Talen om, at Landbruget har det godt, og mener, at 1920 maa have været et særlig sørgeligt Aar. Og saa er det det, som efter Statistikken er det allerbedste! Det viser, i hvilken høj Grad de mest sagkyndige Medlemmer i denne Sal, ærede Medlemmer, som en Gang imellem ikke alt for klædeligt har pukket paa deres Sagkundskab, kan tage fejl.

Nu kommer jeg til Hr. Im. Bangs Udvikling. Denne Udvikling tyder paa, at alt det Arbejde, jeg her har gjort for gennem Aarene at vise den høje Rigsdag, hvorledes det stod til i Landbruget, for saa vidt har været forgæves, fordi Tallene er gale; det er Hr. Im. Bangs Opfattelse. Nu kommer jeg til at bede den højtærede Formand vise en lille Kende Liberalitet, for jeg kan ikke dokumentere min Opfattelse uden ved nu og da at tillade mig at læse op af denne Afhandling af Hr. Im. Bang; den staar i Nationaløkonomisk Tidsskrift, 61de Bind, 3die og 4de Hæfte. I denne Afhandling meddeler Hr. Im. Bang, at Gaardmændene — han taler udtrykkelig om Gaardmændene — med deres Indkomstansættelser fra 1903 til 1916 har fordoblet deres Indtægter; det vil sige, efter Statistikken var de gaaet op fra en gennemsnitlig Indtægt paa noget over 1 500 Kr. til en gennemsnitlig Indtægt paa noget over 3 000 Kr. Og derefter følger han til; og fra 1916 til 1920 fandt der en ny Fordobling Sted; men saa følger han til, at til Trods for denne betydelige Stigning har Landmændenes Indkomstansættelser været for lave.

Nu beder jeg ærede Medlemmer af Venstre rigtig lægge Mærke til denne Ud-